

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

DATUM	13 juni 2017	REFERENTIE	I.A. Bos
ONS NUMMER	81B1F9B6	DOORKIESNUMMER	3424
NUMMER PS	2017RGW80	E-MAILADRES	les.Bos@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE		PORTEFEUILLEHOUDER	Maasdam-Hoevers

Onderwerp Statenbrief: Verlening incidentele subsidies aan collectieven in verband met aanloopproblemen bij uitvoering nieuw subsidiestelsel agrarisch natuurbeheer

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Aanleiding

Vanaf 1 januari 2016 is landelijk een nieuw subsidiestelsel voor agrarisch natuurbeheer in werking getreden. Het vernieuwde stelsel in de provincie Utrecht vastgelegd in de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer provincie Utrecht 2016 (SVNL2016). In oktober 2015 hebben wij op basis van de SVNL2016 aan zeven collectieven in de provincie Utrecht subsidie verleend voor de periode 2016 t/m 2021 (in totaal voor een bedrag van € 3,3 mln. per beheerjaar en voor de gehele subsidieperiode van zes jaar voor een bedrag van € 19,6 mln.).

Begin mei van dit jaar heeft de uitbetaling van de subsidies door RVO aan de collectieven voor het eerste beheerjaar 2016 plaatsgevonden. Hierbij is gebleken dat RVO op basis van het sanctiebeleid vier van de zeven collectieven, ondanks dat zij het afgesproken beheer hebben uitgevoerd, flinke kortingen heeft opgelegd omdat zij niet hebben voldaan aan de subsidievoorwaarden.

De redenen waarom de collectieven niet hebben voldaan aan de subsidievoorwaarden zijn gelegen in aanloopproblemen bij de uitvoering van het nieuwe stelsel. Het betreffen vooral 'administratief-technische fouten'. Het niet voldoen kan de collectieven maar in beperkte mate verweten worden.

De aanloopproblemen hebben ook geleid tot veel extra administratief werk voor de collectieven, met name voor het collectief Utrecht Oost.

Voorgeschiedenis

Het nieuwe subsidiestelsel is door u op 30 april 2015 vastgesteld. De kern van het nieuwe stelsel is dat meer focus en samenwerking komt in het agrarisch natuurbeheer. Alleen nog voor de meest kansrijke gebieden is subsidie mogelijk en subsidie kan alleen worden aangevraagd door agrarisch collectieven (verenigingen van agrariërs/grondgebruikers). Dit moet leiden tot meer effectiviteit en efficiëntie.

De collectieven vragen bij de provincie subsidie aan voor alle deelnemende agrariërs in hun werkgebied. De collectieven sluiten na het verkrijgen van de subsidie, contracten met de individuele agrariërs over het door hen uit te voeren beheer. In de provincie Utrecht zijn provinciedekkend zeven collectieven actief.

De subsidies voor agrarisch natuurbeheer worden voor 50% gefinancierd uit EU-middelen (POP3). Dit bepaalt (mede) het controle en sanctiebeleid, de betrokkenheid van RVO als betaalorgaan bij de subsidieverlening en uitbetaling daarvan, en het toezicht op de naleving door de NVWA.

Essentie / samenvatting:

De collectieven hebben niet voldaan aan de subsidievoorwaarden voornamelijk door administratief-technische fouten veroorzaakt door aanloopproblemen. Dit heeft geleid tot flinke kortingen op de betalingen voor vier van de zeven collectieven. De aanloopproblemen hebben ook geleid tot veel extra administratief werk voor de collectieven, met name voor het collectief Utrecht Oost. De problemen zijn niet beperkt tot de provincie Utrecht, ook in andere provincies doen deze zich voor.

Door de betrokken partijen bij de uitvoering van de regeling (EZ, RVO, provincies en Boerennatuur, de landelijke koepelorganisatie van de collectieven) is gezamenlijk geconcludeerd dat het in de gevallen dat de collectieven wel het afgesproken beheer hebben uitgevoerd, niet redelijk is de kortingen, gelet op de oorzaken en de omvang daarvan, ten laste te laten komen van de collectieven. De kortingen dienen alleen ten laste van te komen van de collectieven als er sprake is van verwijtbaar gedrag van de collectieven.

De provincies, RVO en EZ hebben in gezamenlijk overleg besloten dat zij de collectieven niet tegemoet zullen komen binnen de bestaande regeling (SVNL2016), door het niet toepassen van de kortingen c.q. het vastgestelde sanctiebeleid. Dit omdat dit te grote risico's met zich meebrengt op zware sancties vanuit de EU vanwege niet juiste toepassing van de regeling. De provincies hebben in de BAC Vitaal Platteland gezamenlijk afgesproken dat het aan de individuele provincies is op welke wijze en in hoeverre zij de collectieven buiten de SVNL2016 tegemoet komen.

Wij hebben op 13 juni 2017 besloten de vier collectieven met incidentele subsidies tegemoet te komen. Met de incidentele subsidies worden de collectieven gecompenseerd voor de kortingen, voor zover deze niet verwijtbaar zijn, en het collectief Utrecht Oost ook voor het vele extra werk dat zij heeft moeten verrichten. Wij hebben aan de collectieven Lopikerwaard, Rijn Vecht en Venen, Utrecht Oost en Eemland resp. incidentele subsidies toegekend van € 40.946, € 21.533, € 62.108 en € 19.480 (in totaal € 144.067).

Door de provincies, RVO en Boerennatuur en de collectieven zijn verschillende acties in gang gezet om de aanloopproblemen op te lossen om hiermee kortingen in de komende jaren te voorkomen en het administratieve werk voor de collectieven terug te brengen. Niet uitgesloten wordt dat 'fouten' in het beheerjaar 2017 niet volledig voorkomen kunnen worden. Dit omdat pas in mei van dit jaar door RVO volledig inzicht is gegeven in de fouten die zijn gemaakt en het beheerjaar 2017 dus al een aantal maanden van start was. Verder kunnen sommige maatregelen pas vanaf het beheerjaar 2018 van kracht worden, zoals aanpassing van de SVNL2016 en aanpassing van het sanctiebeleid, omdat hiervoor goedkeuring van de EU nodig is. De verwachting is wel dat voor zover er voor het beheerjaar 2017 nog sprake zal zijn van kortingen, deze aanzienlijk lager zullen uitvallen.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Doel van de incidentele subsidies is voorkomen dat de collectieven in financiële problemen komen en dat het draagvlak voor de uitvoering van het agrarisch natuurbeheer verloren gaat.

Financiële consequenties

Provinciale middelen agrarisch natuurbeheer voor de gehele subsidieperiode 2016 t/m 2021

Oorspronkelijk beschikbare provinciale middelen (exc. EU):	€ 16,27 mln.
Reeds eerder aangewend:	€ 14,50 mln.
Kosten incidentele subsidies:	€ 144.067
Nog aan te wenden:	€ 1,63 mln.

Vervolgprocedure/voortgang

Bij de verlening van de incidentele subsidies vindt tevens de definitieve vaststelling van de subsidies en de volledige betaling van de subsidies plaats.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,